

[Forsvarsministeren.]

medlem nu nogenlunde kan tage stilling til hærens og til flådens størrelse og man fra den side vil have „et antal flyveeskadriller“, kan vi så ikke få at vide, sådan tilnærmelsesvis i hvert fald, hvor mange flyveeskadriller man regner med at der skal til for at opfylde også de formål, man i betænkningen taler om at dansk flyvevåben skal kunne klare.

Jeg beder som sagt om at få disse konkrete oplysninger, for det er meget bedre end alle de talemåder, vi har fået fra den side, ikke mindst i eftermiddag. Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen drog den højtærede finansministers navn ind i diskussionen. Jeg vil gøre det ærede medlem opmærksom på, at det forslag, der foreligger, er regeringens forslag og dermed også finansministerens forslag.

Idet det ærede medlem hr. Johs. Christiansen vendte sig stærkt mod det, der er foreslået fra flertallets side, fremsatte han den beskyldning, at man fra flertallets side og min side var med til at skabe en falsk tryghedsfølelse ved gennemførelsen af en ordning som den, der her er tale om. Det er en misforståelse. Jeg har aldrig nogensinde i den verdenssituation, hvori vi står i dag, søgt at skabe tryghedsfølelse. Det var netop utryghedsfølelsen, der gjorde, at de tre nordiske lande startede deres forhandlinger om et skandinavisk forsvarsforbund. Også det vesteuropæiske forsvarssystem i sin helhed startede jo netop på grund af den utryghedsfølelse, vi alle nærer overfor den udvikling, vi ser for vore øjne. Jeg har ikke påstået og vil aldrig nogensinde være med til at påstå, at gennemførelsen af en forsvarsordning — den være sig nok så stærk — skulle kunne fjerne utrygheden, det være sig for os eller for andre i Europa eller i verden. Men det, vi vil — på linie med det, som andre gør, andre, som i øjeblikket er vore allierede —, er at skabe et effektivt forsvar indenfor den ramme, vi selv mener er rimelig, og indenfor den økonomiske ramme, som svarer til de anstrengelser, som også andre lande af vor størrelse tillader sig i øjeblikket.

Vi vil skabe et effektivt forsvar på fællesskabets grund med det ene formål at søge at holde udviklingen i vor verdensdel i lave på en sådan måde, at det, der ellers altid truer, når overmagt står imod svaghed, ikke skal times os — hverken mere eller mindre.

Når det ærede medlem så stiller sit eget forslag og vort op imod hinanden, må jeg sige til det ærede medlem, at sådan kan man slet ikke regne. Det er klart, at i de forhandlinger om et fælleseuropæisk forsvar, som har fun-

det sted i de senere år, hvori hvert enkelt land har taget sit standpunkt også ud fra helhedens interesse, var forudsætningen for opbygningen af et dansk forsvar overhovedet — og sådan har det været, lige siden vi drøftede det skandinaviske forsvarsforbund —, at vi udefra fik den tilstrækkelige våbenhjælp. Skulle vi valutamæssigt klare dette problem alene, ville det være flere menneskealdre, før et dansk forsvar overhovedet kunne rejses. Det var forudsætningen, da vi drøftede et skandinavisk forsvarsforbund, og det er forudsætningen, når vi drøfter det fælleseuropæiske forsvarsforbund i dag. Jeg tror at turde sige, at hvis talen var om et sådant dansk forsvar som det, det ærede medlem opstillede i sin fremstilling og om tale af det såkaldte radikale forslag, var der næppe mange, som ville sætte noget i dette foretagende, fordi enhver kan se, at det forsvar, man vil bygge op på radikalt grundlag, navnlig i betragtning af alle de bortforklaringer, vi fik serveret i eftermiddags, er et forsvar, der er uden nogen effektiv værdi; derfor ville heller ikke den grundlæggende økonomiske forudsætning: hjælp til tilvejebringelse af de våben, vi skulle bruge til at skabe et forsvar, være tilstede på det grundlag, det ærede medlem opererer med.

Det ærede medlem fremsatte dernæst nogle bemærkninger om sagkundskaben, idet han sagde, at denne sagkundskab skulle have taget afstand fra det, der foreligger her. Det er et moment, der er mig ganske ukendt. Jeg ved, at generallojtnant Gørtz engang i en tale eller i en artikel — jeg husker ikke hvornår — har fremsat den teoretiske betragtning, at hvis vi her i landet mobiliseringsmæssigt ville følge de samme principper, som er de almindelige rundt om i verden: at man faktisk i en given situation, hvis det gjaldt, skulle kunne stille ca. 10 pct. af befolkningen, så ville det for vort vedkommende betyde 400 000 mand, idet 10 pct. af 4 millioner er 400 000. Men han har aldrig mig bekendt gjort sig til talsmand for, at vi skulle bygge et værn eller en hær op på et grundlag af den karakter. Det er også rigtigt, at generallojtnant Førstlev, idet han drog en sammenligning med det flyvevåben, som Sverige har bygget op i øjeblikket, har sagt, at det ville svare til 32 eskadriller her i landet. Men nu er som bekendt forholdene for Sverige og Danmark noget forskellige, også i henseende til Atlantpagten, og derfor er det svenske forsvar anlagt ud fra andre forudsætninger end det danske. I hvert fald må det danske flyveforsvar anlægges ud fra den betragtning, at hvis der skulle opstå urolige for-